

«ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ»

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: κ. ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΥΡΤΑΚΗΣ
ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΝΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.

Σκέφτηκα πολύ γι αυτή τη μικρή ομιλία, διότι συνήθως είμαι ατελείωτος.

Πριν από αυτό θα έπρεπε να πω σε όλο τον κόσμο την κατάπληξή μου για την ομιλία του κ. Δρυ, διότι ο κ. Δρυς δεν διάβαζε κείμενο. Δεν ξέρω αν το προσέξατε, ο κ. Δρυς ή το είχε απομνημονεύσει το κείμενό του είτε συμμετείχε κι είχε άποψη. Γι αυτό κι αυτές οι απόψεις έδειξαν έναν υπουργό μέσα στο θέμα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Δε θα πρέπει να ξεχάσουμε ότι ο κ. Δρυς ήταν στο παρελθόν γραμματέας του Υπουργείου Γεωργίας κι είχε μια επαφή με την πραγματικότητα αυτή, σε κάθε περίπτωση λοιπόν, ο κ. Υπουργός υπήρξε θαυμάσιος κατά τη γνώμη μου.

Θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Τατάγια, τον γνωρίζω 17 χρόνια, εγώ έχω μετρήσει τα χρόνια της γνωριμίας μας, που βλέπομαστε στις Βρυξέλλες σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η ομιλία σας μακάρι να μπορούσε να συνεχιζόταν μέχρι και το βράδυ. Προήλθε από το γεγονός ότι δεν είχατε καθαρή εμπλοκή στη χάραξη ενός τέτοιου προγράμματος στην Ε.Ε. αλλά εν πάσει περιπτώσει λέγατε τη γνώμη σας και την κοιτάζατε κι απ' έξω. Έχετε λοιπόν δει όλα αυτά τα θέματα, αγαπητέ κ. Τατάγια, επειδή και στο δικό σας θέμα και στο δικό μας και στο δικό μου και όλων μας κυκλοφορεί ελληνικό χρωμόσωμα, ήθελα να σας πω το εξής, να σας ευχαριστήσω κατ' αρχήν, ένα δεύτερο κομμάτι, ότι αυτά που είπατε ήταν εξαιρετικά θέματα μεγάλης ουσίας και έχω μια δυσαρέσκεια απέναντί σας σημαντική κι αυτό γιατί μου κλέψατε το λόγο μου και εν πάσει περιπτώσει δεν πειράζει, ο δικός σας ο λόγος σε περίπτωση που έχουμε συμφωνία, είναι ο πλέον έγκυρος από το δικό μου.

Έτσι λοιπόν θα προσπαθήσω κι εγώ να πω κι εγώ δυο λέξεις.

Θέλησα πάντα να μείνω νέο παιδί, παρόλο της προιούσης μου ηλικίας, είχα υποσχεθεί στον εαυτό μου να είμαι ανατρεπτικός για πάντα όπως επίσης είναι κι ο Γιάννης Μπουτάρης.

Μέσα λοιπόν σε αυτό εγώ δε δέχομαι δεσμεύσεις στη ζωή μου, δε βλέπω ποτέ το νόμο, το νόμο το βλέπω εφόσον έχει εφαρμογές, εφόσον γίνει αποδεκτός από την κοινωνία, τότε λειτουργεί ο νόμος, τότε είναι νόμος. Ο νόμος δεν είναι ότι έπεσε σφραγίδα, βγήκε στην εφημερίδα κυβέρνησης κι αυτό ισχύει κι αυτό κάνει. Σε κάθε περίπτωση, ζούμε ένα παγκόσμιο οινικό δράμα, παγκόσμιο, μιας υπερπαραγωγής και μιας νίκης η οποία γίνεται από τρίτες χώρες μέσα στο δικό μας πάτριο έδαφος, την Ε.Ε., από χώρες που μέχρι χθες δεν είχαν τίποτα και έκλεψαν τους Γάλλους προδότες, τις γαλλικές ποικιλίες και βγήκαν με αυτές τις ποικιλίες και μίλησαν στο νέο καταναλωτή, στη νεαρή κοπελίτσα Εγγλεζούλα, στο νεαρό Δανό, οι οποίοι για να παραγγείλουν ένα μπουκάλι κρασί, ευρωπαϊκού τύπου, αν ήταν γερμανικό δε μπορούσαν ποτέ να μάθουν ποιο είναι το καλό και το κακό, αν ήταν γαλλικό, έπρεπε να αποστηθίσουν περιοχές των παραγωγής των VQPRD και τις άλλες και υπήρχε και το πρόβλημα, μήπως κάνω λάθος, ότι αυτό ήθελα να πω, εκείνο και κατέβασαν αυτοί οι άνθρωποι και κοκακώλisan κυριολεκτικά το κρασί.

Απέκτησαν μια απευθείας επικοινωνία με τον καταναλωτή, λέγοντας λευκό Chardonnay, λέγοντας κόκκινο Cabernet, και ως εκ τούτου οι επιλογές αυτές που ήταν παγκόσμιες, διευκόλυναν αυτούς που στο παρελθόν, έκαναν την εισαγωγή τους στο κρασί με το Λαμπρούσκο το ημιαφρώδες.

Τώρα έγινε με ποικιλιακές αναφορές. Αυτοί λοιπόν που είχαν τις τεράστιες δυνατότητες, φέρ' ειπείν οι Αυστραλοί, απέραντοι αμπελώνες, μη κουραζόμαστε σε αυτό, 42% των ερυθρών ποικιλιών στην Αυστραλία είναι το Syrah. Αυτοί οι άνθρωποι διευκολύνθηκαν στο διάβα τους στην αγγλική αγορά όπου είχαν το 34% αύξηση σε συνεχή βάση επί σειρά ετών να κατανικήσουν τα ευρωπαϊκά κρασιά με την πολυδιάσπασή τους. Έρχεται η ώρα που η Επιτροπή, η Commission, θέλει να κάνει μια αναμόρφωση της πολιτικής κι αφού αρχίζει ένα διάλογο με τους φορείς. Ο πρόεδρος, κ. Castany ο οποίος θα έρθει αύριο, πρόεδρος των συνεταιρισμών, - εγώ ήμουν στην άλλη μεριά, στις ιδιωτικές -, μαζί όλα αυτά τα χρόνια, όλοι μαζί προσπαθούσαμε αν θέλετε, να βάλουμε στα σκαριά κάτι καινούργιο.

Η Επιτροπή έβλεπε και τα οικονομικά. Η αποτυχία της ΚΟΑ, η προγενέστερη ήταν εμφανής, ξανασχεδιάστηκε μια καινούργια ΚΟΑ, είναι απίστευτο αλλά μόλις ακόμα και δεν είχε στεγνώσει το μελάνι στο τυπογραφείο, πρέπει να αναθεωρήσουμε την αναθεώρηση. Reforme la reforme. Κι είναι αστείο, διότι στις Βρυξέλλες συζητούμε τέτοια θέματα και αισθανόμαστε ντροπή ότι κάτι που τελείωσε προχθές και θα είναι μια θεωρητικά καινούργια ώθηση στην Κοινότητα, χρειάστηκε αυτή η αναθεώρηση. Αναθεώρηση της αναθεώρησης.

Ήδη, έχω την εντύπωση, ο κ. Castany, θα το αναφέρει αύριο, ότι είναι ψόφια η προηγούμενη αναθεώρηση, δεν αξίζει. Βασίστηκε στα στατιστικά στοιχεία, βασίστηκε στη βούληση ορισμένων ανθρώπων, βασίστηκε σε ορισμένα πράγματα, πήρε υπόψη της τη διεθνή συγκυρία του διεθνούς εμπορίου, θυσίασε ορισμένα πράγματα, αλλά ξαναγυρίζω στον κ. Τατάγια, διότι είπε το κουμπί της Αλέξανδρας, το οποίο κατά τη γνώμη μου ισχύει. Είπε ότι με αυτή την απειροελάχιστη ποσότητα η Κοινότητα δεν πήγε να κάνει τίποτα, έδειξε ένα πιλοτικό δείγμα μιας πολιτικής που θέλει να κάνει. Η πολιτική αυτή ήταν, τα χρήματα μεταφέρονται από κει, πάνε στην άλλη μεριά, δημιουργήστε εργαλεία. Ευρωπαίοι, για να αμυνθείτε, δε ξέρω κι εγώ τι πρέπει να κάνετε. Εγώ είμαι φιλελεύθερη, φτιάχνω συμβάσεις διμερείς, έστω κι η τελευταία με τη Ν. Αφρική, κ. Τατάγια, έφαγε την ελληνική ρετσίνα και πάθαμε, μεγάλη ζημιά, όχι για τη ρετσίνα αυτή καθ' αυτή, αλλά για πρώτη φορά κάτι που κοινοτικά έχει γίνει αποδεκτό ότι είναι κρασί, χαρακτηρίστηκε ως αρωματισμένος οίνος και δεν είναι η ρετσίνα στις οινολογικές πρακτικές, ευχαριστώ ήταν μια παρένθεση να μη χάσω την ευκαιρία να σας το πω.

Το κόκαλο που μας πέταξαν οι νότιοαφρικάνοι είναι απαράδεκτο, ότι θα βρεθεί μέσα από την ΚΟΑ μια ελεύθερη ποσόστωση για την εισαγωγή ενός τέτοιου κρασιού από την Ελλάδα.

Πέρα από αυτό λοιπόν, προσπαθώ να μεταφέρω αυτό που με ταλανίζει, αυτό με το οποίο παθιάζομαι. Βλέπω ότι μέσα στη χώρα υπάρχουν σωβινιστικές απόψεις για τις ποικιλίες. Εγώ ούτε Γάλλος είμαι, ούτε οτιδήποτε άλλος είμαι, είμαι οπαδός της φιλελευθεροποίησης. Τιμάμε τον εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, χωρίς αυτό να έχει καμία μομφή για την κυβέρνηση, που τη σημερινή φιλελευθεροποίηση της ζούμε λοιπόν σε ένα απίστευτο καθεστώς, στο οποίο ολόένα και λιγότεροι

καταναλωτές πίνουν κρασί, που έρχεται να επιβληθεί και μια φορολογία σε χώρες μηδενικής φορολογίας, οι οποίες είναι καταναλώτριες του 78% του κρασιού της Κοινότητας. Όταν θα επιβληθεί αυτή η φορολογία, θα χρειαστούμε κι άλλη αναθεώρηση της αναθεώρησης. Τρία πράγματα θα χρειαστούμε κ. Τατάγια.

Επειδή θέλω να είμαι συμπληρωματικός, κατ' αρχήν ότι είπε ο κ. Τατάγιας ήταν εκπληκτικό. Επιτρέψτε μου με τρεις διαφάνειες να θέλω να τελειώσω την ομιλία μου αυτή, πολύ σύντομα.

Παγκοσμίως οι 20 πρώτες ποικιλίες:

- η Irene, αυτή για την οποία μίλησε ο κ. Τατάγιας πριν, 476.000 εκτάρια στην Ισπανία, 4.760.000 στρέμματα, μόνο στην Ισπανία και ιδού το πρόβλημα:
- η Grenache, η οποία υπάρχει παντού, στην Ισπανία είναι ο τόπος της, από αυτήν προήλθε. Ιδού λοιπόν η διασπορά της, η οποία είναι στην Ισπανία και στη Γαλλία, στη Ν. Γαλλία, με ελάχιστη Grenache στις ΗΠΑ.
- Torcaccistelli, με 248.000 εκτάρια δηλαδή 2.480.000 στρέμματα είναι το μοναδικό σταφύλι το οποίο έχει την αντοχή να φυτεύεται από τις Μογγολικές στέπες μέχρι κάτω το Bladivostoc, είναι το κατ' εξοχήν σταφύλι που βοηθάει τη Σοβιετική Ένωση να κάνει όλα τα προϊόντα που κάνει. Και βεβαίως βλέπουμε
- το Tresbiano, το οποίο είναι και το Ugni Blanc και όλα αυτά, με 135.000.000, 127 στην Γαλλία και 8 στην Αμερική.
- Πάμε παρακάτω και βλέπουμε το Carignan, το οποίο υπήρχε στη Ν. Γαλλία και το οποίο ήταν υπερπαραγωγικό και αποτέλεσε ένα σταφύλι, μια ποικιλία για αναδιάρθρωση. Η αναδιάρθρωση σε αυτή την περιοχή άρχισε πριν από 15 χρόνια, έγινε μια συμπληρωματική από το Γαλλικό κράτος και έρχεται τώρα μια τρίτη, αυτή τη στιγμή που μιλάμε, με τη βοήθεια της Ε.Ε.
- Το Griola είναι Χιλιανή τοπική ποικιλία.
- Το Cabernet Sauvignon, η χώρα με εξαίρεση είναι η Ισπανία αλλά και εκεί δεν υπάρχει εξαίρεση. Υπάρχει σε όλες αυτές τις χώρες που βλέπετε, παντού, με έλλειψη στη Δ. Γερμανία για τους λόγους που προανέφερε ο κ. Τατάγιας, πολύ σωστά. Το σταφύλι και η ποικιλία υπακούει και σε γεωγραφικές παραλλήλους και σε εδαφοκλιματικά διαφορετικά συστήματα.
- Το Μοσχάτο παγκοσμίως, οικογένεια κόκκινων και λευκών,
- το Merlot σχεδόν παγκοσμίως,
- το Semillon, το Riesling, όπου μπορούν να φυτεύσουν σε κανένα υψίπεδο, εδώ ο Torres στη Villa Franca στην Βαρκελώνη απ' έξω, παντρεύτηκε τη Γερμανίδα Val Trout και στην κορφή ενός βουνού φύτευσαν ένα αμπέλι με Riesling. Και αυτός στο πλαίσιο που αναφερόταν πριν ο κ. Τατάγιας, ότι είναι πιο ισχυρά τα εμπορικά σήματα, προφανώς κ. Τατάγια εννοείτε, τη γνωστή ιστορία, ο Torres, ένα μυθικό όνομα 250 ετών κι αν όχι 300, βγαίνει μια πορτογαλέζικη νομοθεσία, η οποία έχει πρώτο μέσα στο στοιχείο της το χωριό Torres, δημιουργεί ένα θέμα στον Torres με εμπορικό σήμα (συνθήκη Παρισίων και συνθήκη Πορτογαλική).
- Το Semillon το οποίο είναι παντού,
- το Verdicio, το Macabeo, κλπ.

Σε αυτόν τον πίνακα δε θα δείτε τα 335.000 Chardonnay στρέμματα, δε θα δείτε κι άλλες γνωστές ποικιλίες γιατί δεν είναι μέσα στις 20 πρώτες, παρόλ' αυτά υπάρχουν.

Τι θέλω να πω;

Ποιανού είναι οι ποικιλίες αυτές;

Είναι άραγε το Starking αμερικανική ποικιλία ή το μήλο που βγαίνει στην Ελλάδα είναι ελληνικό μήλο;

Ερωτώ τον εαυτό μου, δε ζητώ απαντήσεις. Κάτι που φυτεύεται στην ελληνική γη, φωτίζεται από τον ελληνικό ήλιο, έχει τις επιρροές ενός εδαφοκλιματικού περιορισμένης ζώνης, καλλιεργείται από τον Έλληνα παραγωγό, ζουλιέται από τον Έλληνα οινοποιό, αν αυτό το προϊόν είναι ξένο προϊόν ή ελληνικό προϊόν.

Εγώ είμαι αδιάφορος μπροστά σε μια τέτοια κατάσταση και είμαι οπαδός ενός πολύ μοντέρνου και πολύ παλιού, του Adams, 200 χρόνια τώρα, *le se faire, le se aller*: αφήστε τα πράγματα να γίνονται. Έτσι πρέπει να λειτουργήσει η Ελλάδα, όταν αυτό το μικρό κομματάκι μέσα στην Ε.Ε. και μικρότερη γλαστρούλα, όπως είπαμε, στην παγκόσμια και διεθνή αγορά. Η Ντεμπίνα, Μοσχοφίλερο, Ασύρτικο, Ροδίτης, Σαββατιανό που είναι στις 100 πρώτες ποικιλίες του κόσμου. Η Ισπανία έδωσε έμφαση πιο πολύ στα ονόματα και λιγότερο στις ποικιλίες. Η εθνική πολιτική μέχρι τότε ήταν αυτή.

Παρόλ' αυτά και σε πάρα πολλές περιοχές οι παραγωγοί και το κράτος αποφάσισαν να οριοθετήσουν και τις λεγόμενες διεθνείς ποικιλίες. Έτσι στην πιο προχωρημένη περιοχή του San Montano οινοποιούνται και τα Cabernet και τα Merlot και οι λοιπές ποικιλίες. Στη Navarra που είναι δίπλα, έχουμε συμμετοχή και του Cabernet και του Chardonnay. Κι όλα αυτά μέσα σε κρασιά DO Denomination de Orient, ονομασίας προελεύσεως.

Έχουμε συζεύξεις, οι οποίες είναι ευχάριστες που ένας Έλληνας παντρεύτηκε μια Ισπανίδα ή μια Ισπανίδα παντρεύτηκε έναν Γάλλο. Γάμοι λοιπόν στο Penedes, Barrelada που είναι το μοναδικό σταφύλι και του Chardonnay πάνω στην ετικέτα. Στη Bella Franca έχουμε του Torres με Cabernet και τοπική ποικιλία. Αυτά τα λίγα για την Ισπανία. Για την Ισπανία προσπαθούσαν οι Ιταλοί να σταματήσουν τα φορτηγά που πήγαιναν στην περιοχή του Qianti, επι σειρά ετών. 40 χρόνια λαθρεμπόριο κρασί από τη Ν. Ιταλία τσάμπα στην περιοχή του Qianti και σε άλλες περιοχές δε γινόταν τίποτα. Τσακώνονταν οινοποιοί, συνεταιρισμοί, όλος ο κόσμος, μέχρι μια μέρα, επιτέλους μια νομοθεσία και επιτέλους ένας Υπουργός Γεωργίας, ο Diana, - σημαντικός άνθρωπος - μπόρεσε και επέβαλε τη νομοθεσία στην Ιταλία και τα πράγματα άλλαξαν. Μέχρι εκεί τί είχε γίνει: όλα τα μεγάλα ονόματα που βρίσκονται στα μεγάλα τραπέζια του κόσμου, αρχίζοντας από το Texas και το Houston και φτάνοντας στο Bladivostoc, ανεβαίνοντας πάνω, όπου θέλετε, παγκοσμίως, ήταν εμπορικά σήματα, τι κάνανε; Είχαν σκάσει. Είχαν ένα ηλίθιο σύστημα περί ονομασιών προέλευσης κι ήθελαν να εκφραστούν ως οινοποιοί και αφού ήταν οδοστρωτήρας οι μονοποικιλιακές επιλογές που υπήρχαν μέσα στις ζώνες ονομασίας προέλευσης. Εκεί έβγαλαν *Vino di Tavola*, είναι δηλαδή τοπικός οίνος. Επιπλέον να μην ξεχνάμε ότι μέσα στην Ιταλία, οι περιοχές με γεωγραφική ένδειξη, εάν παράγουν περισσότερο σταφύλι από αυτό που είναι γεωγραφικής ένδειξης... Οι κυρίαρχες λοιπόν ποικιλίες ήταν εκείνες και από κάτω γράφανε τίτλο ιστορικής συμφιλίωσης αναφέροντας το γεγονός ότι ορισμένες διεθνείς ποικιλίες υιοθετήθηκαν από τους Ιταλούς πολύ νωρίς και χωρίς δισταγμό. Το Emilia στο κέντρο της Ιταλίας κλπ.

Αν θέλουμε η χώρα μας να μπορέσει να προοδεύσει, θα πρέπει να βλέπουμε διπλά. Ένα, στις πιθανόν ξένες και διεθνείς ποικιλίες σαν βελτιωτικές των ονομασιών προέλευσης χωρίς να ξεπερνούν το ποσοστό των 15%, για να μην τις διαφθείρουν και εδώ δεν αναφέρομαι στη Νεμέα, η δυνατότητα των τοπικών με τους οποίους τα Cabernet που παράγονται στην Ελλάδα παρεμποδίζουν να παίρνουν τα Cabernet της Ευρώπης στα ράφια και στις διεθνείς αγορές. Εκεί που θέλετε να πάτε σε μια έκθεση με Chardonnay να πολεμήσετε με το Chardonnay, να το κάνετε κι αυτό. Άρα αφήστε τα πράγματα να γίνονται, ζητούμε ελευθερία. Η άποψή μου είναι η ελευθερία.

Ευχαριστώ πολύ.